

KRITERIJI I ELEMENTI OCENJIVANJA U NASTAVI SRPSKOG JEZIKA I KNJIŽEVNOSTI

OSMI RAZRED

ODLIČAN/ 5

Književnost

- Učenik čita s razumjevanjem različite vrste književnih djela (i ostale tipove tekstova);
- Potpuno samostalno određuje književni rod i vrstu;potpuno samostalno analizira elemente kompozicije: stih,strofa,rima;fabula,poglavlje,epizoda;čin,scena,pojava;
- Zna karakteristike narodne i autorske književnosti i samostalno ih pronalazi u književnom tekstu;
- Potpuno usvaja stilske figure,prepoznaje ih u tekstu i koristi ih u usmenom i pisanom izražavanju(personifikacija,poređenje,kontrast,onomatopeja,epitet,metafora,simbol,slovenska antiteza,hiperbola,apostrofa,metonimija).
- Potpuno usvaja književne termine i pojmove i prepoznaje ih u tekstu;
- Argumentirano brani postavljene teze tijekom interpretacije književnog teksta,povezuje i primjenjuje stečena znanja na novim tekstovima(tema,poruka,glavni i sporedni motivi,osobine likova,vrednovanje postupaka likova,uzročno-posljedično nizanje motiva).
- Kritički se osvrće na pročitani tekst,ima razvijene sposobnosti da procjenjuje ,samostalan je i lako dolazi do rješenja.
- Redovito čita domaću lektiru i sudjeluje u interpretaciji;
- Na satima je uvijek aktivan i sudjeluje u analizi novih tekstova,čita više od zadanog i služi se ostalim izvorima znanja.

Jezik

- Učenik u potpunosti i sa razumjevanjem usvaja nastavne sadržaje iz gramatike i na primjerima pokazuje potpuno samostalnu primjenu stečenih znanja.
- Razlikuje vrste i podvrste reči;
- Razlikuje kategorije roda,broja i padeža rječi koje imaju deklinaciju,funkcije i značenja padeža;
- Precizno određuje rečenične članove;
- Razlikuje glagolske oblike i gramatičke kategorije glagola;
- Određuje vrstu i službu zavisnih rečenica;
- Objasni nastanak i razvoj srpskog književnog jezika;razumije značaj književnog jezika za kulturu i historiju srpskog naroda ;svrstava srpski jezik u odgovarajuću jezičku grupu u Europi;imenuje narječja srpskog jezika.
- Zna osobine glasova srpskog jezika,samostalno određuje glasovne promjene u rječima;
- Samostalno izdvaja djelove tvorenica i prepoznaje osnovne modele građenja;
- Samostalno i potpuno koristi sadržaje iz gramatike obrađene u prethodnim razredima te ih povezuje;
- Zna pravopisna pravila te ih dosljedno i samostalno primjenjuje u pisanim radovima;
- Uspješno piše po diktatu(do 3 greške);može samostalno i tačnim rečenicama odgovoriti na pitanja(pitanja otvorenog tipa).
- U potpunosti pravilno izgovara glasove i naglašava rječi,intonira rečenicu i razgovjetno čita naglas.

Jezička kultura

- Govornu poruku izgovara potpunom i pravilnom rečenicom i vrlo uspješno samostalno interpretira napamet odabrane odlomke ili književne tekstove; priča, prepričava, opisuje i pokazuje logičku i emocionalnu izražajnost u svim oblicima govornih vježbi (i na teme iz svakodnevnog života i o doživljaju književnog djela).
- Pisani radovi su sadržajno razrađeni, točno napisani, kompozicijski utemeljeni, kreativni i maštoviti.
- Samostalno pronalazi tražene informacije u tekstu.
- Potpuno sigurno navodi sinonime i antonime.

VRLO DOBAR /4

Književnost

- Učenik čita s razumjevanjem različite vrste književnih djela (i ostale tekstove);
- Uglavnom samostalno opisuje svoj doživljaj;
- Uglavnom samostalno određuje rod i vrstu;
- Analizira elemente kompozicije: stih, strofa, rima; fabula, poglavlje, epizoda; čin, scena, pojava;
- Zna karakteristike narodne i autorske književnosti i uglavnom ih samostalno pronalazi i u književnom tekstu;
- Uglavnom usvaja stilske figure, prepoznaje ih u tekstu i zna da ih koristi u usmenom i pisanom izražavanju
-personifikacija, poređenje, kontrast, onomatopeja, epitet, metafora, simbol, slovenska antiteza, hiperbola, apostrofa, metonimija.
- Potpuno usvaja književne termine i pojmove i prepoznaje ih u tekstu;
- Argumentirano brani postavljene teze tijekom interpretacije književnog teksta, povezuje i primjenjuje stečena znanja na novim tekstovima (tema, poruka, glavni i sporedni motivi, osobine likova, vrednovanje postupaka likova, uzročno-posljedično nizanje motiva).
- Kritički se osvrće na pročitani tekst, ima razvijene sposobnosti da procjenjuje, uglavnom je samostalan i lako dolazi do rješenja.
- Redovno čita domaću lektiru i sudjeluje u interpretaciji;
- Na satima je aktivan i sudjeluje u analizi novih tekstova, često čita više od zadanog i služi se ostalim izvorima znanja.

Jezik

- Učenik gotovo u potpunosti i sa razumjevanjem usvaja nastavne sadržaje iz gramatike i na primjerima pokazuje da može uglavnom bez greške primijeniti stečena znanja.
- Razlikuje vrste i podvrste reči;
- Razlikuje kategorije roda, broja i padeža reči koje imaju deklinaciju; funkcije i značenja padeža;
- Precizno određuje rečenične članove;

- Razlikuje glagolske oblike i gramatičke kategorije glagola;
- Određuje vrstu i službu zavisnih rečenica;
- Objašnjava nastanak i razvoj srpskog književnog jezika; razume značaj književnog jezika za kulturu i historiju srpskog naroda ;svrstava srpski jezik u odgovarajuću jezičku grupu u Europi; imenuje narječja srpskog jezika.
- Zna osobine glasova srpskog jezika, određuje glasovne promjene u rječima;
- Izdvaja djelove tvorenicai prepoznaje osnovne modele građenja;
- Koristi sadržaje iz gramatike obrađene u prethodnim razredima te ih povezuje;
- Zna pravopisna pravila te ih dosljedno i samostalno primjenjuje u pisanim radovima;
- Uspješno piše po diktatu(do 6 grešaka); samostalno i točnim rečenicama odgovora na pitanja(pitanja otvorenog tipa).
- U potpunosti pravilno izgovara glasove i naglašava rieči,intonira rečenicu i razgovjetno čita naglas.

Jezička kultura

- Govornu poruku izgovara potpunom i pravilnom rečenicom i uspješno samostalno kazuje napamet odabrane odlomke ili književne tekstove; priča, prepričava , opisuje i uglavnom pokazuje logičku i emocionalnu izražajnost u svim oblicima govornih vježbi(i na teme iz svakodnevnog života i o doživljaju književnog djela).
- Pisani radovi su sadržajno razrađeni, uglavnom točno napisani, kompozicijski utemeljeni, kreativni i maštoviti.
- Samostalno pronalazi tražene informacije u tekstu.
- Samostalno navodi sinonime i antonime.

DOBAR / 3

Književnost

- Učenik čita različite vrste književnih djela (i ostale tipove tekstova);
- Djelimično opisuje svoj doživljaj;
- Samostalno određuje književni rod, traži pomoć pri određivanju vrste;
- Uz podsticaj određuje neke elemente kompozicije;
- Zna karakteristike narodne i autorske književnosti;
- Zna definicije stilskih figura, uz pomoć nastavnika ili vršnjaka ih prepoznaje u tekstu;
- Djelomično usvaja književne termine i pojmove; ponekad sudjeluje u interpretaciji
- Na satima je ponekad aktivan i rjetko koristi dodatne izvore znanja.

Jezik

- Učenik definira nastavne sadržaje iz gramatike te ih pamti i reproducira, ali ne uči redovito pa grješi u primjeni stečenih znanja.
- Zna pravopisna pravila i djelomično ih primjenjuje u pisanim radovima;
- Djelimično uspješno piše po diktatu(do 9 grešaka);

- Može odgovoriti na pitanja, ali rečenice nisu gramatički i pravopisno točne (pitanja otvorenog tipa).
- Pravilno izgovara glasove i ponekad grješi u naglašavanju reči, intoniranju rečenice i čitanju naglas.

Jezička kultura

- Govornu poruku, odabrane odlomke ili književne tekstove koji se uče napamet prepričava i opisuje uz pomoć nastavnika u svim oblicima govornih vježbi (i na teme iz svakodnevnog života i o doživljaju književnog dela).
- Pisani radovi su djelomično sadržajno razrađeni, djelomično točno napisani, kompozicijski utemeljeni.
- Uz pomoć pronalazi tražene informacije u tekstu i navodi sinonime i antonime.

DOVOLJAN /2

Književnost

- Učenik loše čita različite vrste književnih djela (i ostale tipove tekstova);
- Ponekad djelomično može opisati svoj doživljaj;
- Ponekad uz pomoć određuje književni rod i stalno traži pomoć pri određivanju vrste;
- Uz podsticaj rjetko određuje neke elemente kompozicije;
- Razlikuje narodnu od autorske književnosti;
- Prepoznaje neke književnoteorijske pojmove uz podsticaj i pomoć;
- Rijetko sudjeluje u interpretaciji;
- U većini slučajeva ne čita domaću lektiru
- Na satima je rjetko aktivan.

Jezik

- Učenik rjetko može definirati nastavne sadržaje iz gramatike te ih djelomično pamti i reproducira, ali rjetko uči pa grješi u primjeni stečenih znanja.
- Pravi veće pravopisne i gramatičke greške
- Rjeđe odgovora na pitanja, rečenice nisu gramatički i pravopisno točne (pitanja otvorenog tipa).
- Uglavnom pravilno izgovara glasove i uglavnom grješi u naglašavanju riječi, intoniranju rečenice i čitanju naglas.

Jezička kultura

- Rijetko uspeva da formuliра govornu poruku, da interpretira odabrane odlomke ili književne tekstove koji se uče napamet, da prepričava i opisuje i pored pomoći nastavnika u svim oblicima govornih vježbi (i na teme iz svakodnevnog života i o doživljaju književnog dela).
- Pisani radovi su logički nepovezani i sadržajno siromašni, ali u vezi s temom, uz dosta većih pravopisnih, gramatičkih i stilskih grešaka. Forma je uglavnom ispoštovana.

NEDOVOLJAN/1

Književnost

- Učenik nema razvijeno interesovanje za čitanje i ni uz dobru motivaciju i pomoć ne sudjeluje u interpretaciji: Nema osnovna književnoteorijska znanja, a zbog lošeg čitanja ne razumije tekst.
- Ne čita domaću lektiru i ne sudjeluje u interpretaciji, na satima je neaktivan.

Jezik

- Učenik nije usvojio nastavne sadržaje iz gramatike, ne prepoznaje gramatičke kategorije;
- Nema predznanja pa teško prati nastavu, pasivan je i nezainteresiran.
- Ne prihvata pomoć ni savete nastavnika.

Jezička kultura

- Ne uspeva da formuliра govornu poruku, da interpretira odabrane odlomke ili književne tekstove koji se uče napamet, da prepričava i opisuje i pored pomoći nastavnika u svim oblicima govornih vježbi (i na teme iz svakodnevnog života i o doživljaju književnog djela).
- Pisani radovi su logički nepovezani i sadržajno siromašni i nisu u vezi s temom;
- Pravopisna i gramatička norma nije ispoštovana.
- Učenik se teško izražava, tehnika čitanja nije zadovoljavajuća.

ELEMENTI FORMATIVNOG OCENJIVANJA

- Vode se u pedagoškoj evidenciji :usmeni odgovori, pisane provjere do 15 minuta, angažiranje (stupanj razvijenosti učeničke kompetencije, aktivnost na satu, uspješnost u grupnom radu, izrada panoa/plakata; seminarskih radova, prezentacija), domaći zadaci, odnos prema radu.